Schütz-bemutató Szegeden

Két mestermű színvonalas előadása tette emlékezetessé a *Szegedi Zenebarátok Kórusa* és a szegedi *Bartók Béla Filharmónikus Zenekar* vasárnap délelőtti *Vaszy* Viktor vezényelte hangversenyét.

Giovanni Battista *Pergolesi* a XVIII. század első évtizedeinek rövid életű zeneszerző tehetsége, az opera-buffa elindítója, az „éneklő allegro", s annyi új lehetőség, szín és hatás felfedezője, közvetlenül halála előtt írta a csodálatos szépségű *Stabat Matert*, ezt a magányosan tiszta lírai önvallomást. A két női hangra, vonóskarra és orgonára írt mű mostani előadásánál — ügyes fogással — a súlyosabb veretű tételeket kétszólamú női kar adta elő, amivel csak gazdagabbá és változatosabbá vált az amúgy is színes eredeti partitúra. S az előadásban éppen ezek a kórusos tételek tetszettek a legjobban: a Zenebarátok női kara bársonyos puhasággal és mély átéléssel énekelte a Stabat Mater végletekig kicsiszolt szólamait. A szólisztikus részeket *Berdál* Valéria és *Turján* Vilma adta elő igényesen.

A hangverseny nagy újdonsága Schütz műve, *A feltámadás története* volt. Heinrich Schütz a német, egyben *a korai barokk protestáns zene első nagy alakja*. A drezdai szász választófejedelem udvarának karnagya, zeneszerzője az a nagy szellem, aki műveinek tömegével öntött lelket a 30 éves háború sanyargatta német népbe. Műveiről joggal tartja a zenetörténet, hogy *színpad nélküli zenedrámák*. Hiszen ez az időszak, amikor első virágzását éli az új műfaj, az opera, amely Schütz-re is, mint Olaszországban tanult művészre komoly hatással van. Úgyannyira, hogy maga is írt egy operát és egy balettet (ezek, sajnos, elvesztek). Munkásságának gerincét azonban egyházzenei művek alkotják, mégpedig olyan művek, amelyek a bibliai témák aktualizálásával a kor emberének érzés- és gondolatvilágát fejezik ki, s *híven tükrözik a harmincéves háború német emberének szenvedéseit és egy békés világ utáni sóvárgását.*

A feltámadás története — mint Schütz annyi más műve — *egyszerűségében is hatalmas zene.* Pedig harmóniakészlete alig több valamivel, mint a reneszánsz zene 11 használatos akordja, s dallamvilága is erősen kapcsolódik a középkori gregorián zenekultúrához. Nagysága abban áll, hogy Schütz mindig megtalálja azt a legegyszerűbb, mégis magasan művészi megoldást, amely az adott szövegrészt mind dramaturgiai hely, mind pedig prozódiai természetesség szempontjából a legtalálóbb módon fordítja zenei nyelvre.

Örülünk annak, hogy a mű előadása is jól sikerült. Kitűnően megállta helyét a darab „főszereplője", az evangélista szólamát éneklő *Réti* Csaba, aki mind zenei pontosság, mind szövegkiejtés tekintetében figyelemre méltót nyújtott. Nagyon jól érvényesült a kiváló adottságokkal rendelkező *Gregor* József hangja, s ugyancsak szépen formálta meg szólamát *Lengyel* Ildikó, s csak elismeréssel írhatunk *Gyimesi* Kálmán és *Vargha* Róbert duettjeiről is, valamint a Zenebarátok Kórusának közreműködéséről.

Mély meggyőződésünk, hogy a hangversenyt vezényelő Vaszy Viktor e két mű, de különösen A feltámadás története előadásával újabb komoly szolgálatot tett városunk zenei életének színesebbé és mélyebbé tétele érdekében.

A művet egyébként szerda este a budapesti zeneakadémia közönsége hallhatja majd, s közvetíti a rádió is. Bízunk abban, hogy a budapesti szereplés tovább fokozza Szeged jó hírét.

Vántus István

Csökkent a bukások száma

A hátrányos helyzetű tanulók segítése a Tisza-parti gimnáziumban

A Tiszaparti gimnáziumban sok az úgynevezett hátrányos helyzetű tanuló: 159 gyerek, a diákok 31 százaléka. Amíg az iskola vezetősége, igazgatósága, pártszervezete, tanári kara, KISZ szervezete nem fogott össze, hogy ezeken a tanulókon tudatos, tervszerű és következetes munkával segítsen, magas volt a bukások száma is. Az 1964—65-ös tanévben például a tanulók 15,6 százaléka bukott meg. Ez a magas bukási arány „felrázta" a tantestületet. Az iskolában természetesen addig is segítették a gyengén tanulókat. De ez a sok bukás nyilvánvalóvá tette, hogy többre, összefogásra, tervszerűbb munkára, lendületesebb pedagógiai tevékenységre van szükség: ez az egyik legfontosabb feladat. „Pedagógiai munkánk központi kérdése" — így fogalmazták meg ezt az iskolában. Ezért ebben a munkában mindenkinek részt kellett vennie, az igazgatóságnak, a tanári karnak és a KISZ szervezetnek egyaránt. A pártszervezet az első pillanattól kezdve élenjárt: javasolt, kezdeményezett, szervezett és buzdított.

Az okok megállapítása

Mivel kezdték? Felméréssel, tehát annak megállapításával, hogy milyen okok miatt vannak hátrányos helyzetben a tanulók. Tanárok és a szülői munkaközösség vezetői családlátogatások és egyéb tájékozódás révén megállapították: mintegy hatvan tanuló azért van hátrányos helyzetben, mert bejáró, illetőleg, mert annak idején osztatlan iskolában végezte az általános iskolát, előképzettsége tehát hiányos, nem megfelelő. Mintegy 31 tanulónál a család anyagi helyzete, körülményei kedvezőtlenek. További 20 tanuló az otthoni, a családi légkör zaklatottsága miatt van hátrányos helyzetben. Tizenhét tanuló rossz lakásviszonyok között lakik, tizenhat gyerek árva, tizenötnél a szülők műveltsége alacsony színvonalú. Néhány gyereknél több ok hat együtt: bejáró is, lakásviszonyai is rosszak, családja anyagi körülményei is kedvezőtlenek stb.

Ezzel a felméréssel együtt dolgozta ki az iskola a tennivalókat. A munkába bevonták a KISZ szervezet vezetőit és minden gyenge tanuló helyzetét külön vizsgálva állapították meg a feladatokat. Az természetesen világos volt, hogy a hátrányos helyzetű tanulók segítése — amint a pártszervezet is több tanácskozáson rámutatott erre — nem oldható meg anélkül, hogy az oktatás színvonala ne emelkedjék. Nem lehet ezeken a tanulókon úgy segíteni, hogy közben minden más változatlanul maradjon. Az iskola vezetősége, az igazgatóság és a pártszervezet ezért egyetértett abban, hogy a megoldás első és legfontosabb lépése az oktatás hatékonyságának növelése.

A tanulmányi színvonal

Ennek érdekében sok mindent lehetett és kellett tenni. Közülük talán a legfontosabb technika modern eszközeinek, az audio-vizuális eszközöknek fokozottabb felhasználása, a szemléltetés javítása. Ezzel elevenebbé, élénkebbé, hatékonyabbá és hatásosabbá, a tanulók számára emlékezetesebbé váltak a tanítási órák, jobban megismerték és megértették a tananyagot. Az iskola igazgatója, dr. Török László és a pártszervezet titkára, Vántus Istvánné egyöntetűen megállapítja, hogy ez az elhatározás megvalósult és szép eredményeket hozott, nemcsak a hátrányos helyzetű tanulók segítésében, hanem az egész iskola oktatási és tanulmányi színvonalának emelésében is. Jótékonyan hatottak ezek a változások többek között annak a 270 tanulónak — a létszám 53 százaléka — tanulmányi eredményeire is, akiknek szülei fizikai munkások.

A hátrányos helyzetű tanulók segítése azonban ennél többet, külön foglalkozást is kívánt. Az iskola arra törekedett, hogy a hátrányos helyzetű gyerekek szüleivel állandó, rendszeres kapcsolatban álljon és maradjon, hogy a családok és az iskola minél közelebb kerüljön egymáshoz. Ennek jegyében javasolta a pártszervezet egyebek között azt is, hogy a félév után tartott szülői értekezleten az elégtelen jegyeket kapott tanulók vegyenek részt. A hatás nem maradt el: a gyerekek rádöbbentek munkájuk, a tanulás fontosságára.

Jó eredményekkel jártak a korrepetálások is. Ennek arányaira, méreteire jellemző, hogy az elmúlt évben 15 tanár 500 órát korrepetált. Hasonlóan segítettek a KISZ által szervezett tanulási formák, tanulópárok, tanulócsoportok.

Mindebből kiderül, hogy az iskola — helyesen — úgy látta, hogy elégtelen jegyek elleni küzdelem akkor igazán eredményes, ha együtt jár annak biztosításával is, hogy a közepesek és a jók is jobb eredményeket érjenek el. De ahogyan az iskola pártszervezete is meghatározta — a Tiszaparti gimnázium kommunistái gyakran tanácskoztak és tanácskoznak ezekben az ügyekben — nem liberalizmussal, a követelmények csökkentésével kell a tanulmányi színvonalat emelni. Nem is pedagógiai kényelmességgel. Nem úgy, hogy a rossz tanulókat, az elégteleneket kibuktassák az iskolából. Az egyetlen lehetőség a jobb, elevenebb, tervszerűbb és következetesebb tanári munka.

Állandó feladat

S az eredmények? Csakugyan jók. A bukások száma a felére csökkent. Az 1964—65-ös tanévben — mint ismertettük — a tanulók 15,6 százaléka bukott meg. Tavaly már csak 8,4 százaléka, s közülük osztályismétlésre mindössze négy gyerek.

A hátrányos helyzetű tanulók segítése, az oktatás színvonalának emelése természetesen nem kampánymunka. Állandó feladat ez. Csak következetessége, rendszeressége, folyamatossága hozhat jó eredményeket. A Tiszaparti gimnáziumban is és másutt, más iskolákban is.

Ökrös László

Mozgalmas vasárnap Üllésen

Gazdag vasárnapi programmal kedveskedett az üllési művelődési otthon a falu lakóinak. Délelőtt *Csanády* János költőt fogadták vendégül az üllési gimnazisták. A költészet napja alkalmából szervezett író—olvasó találkozón *Deme* Anna negyedikes gimnazista üdvözölte a vendéget, ezután *Móra* Irén diáklány tartott felolvasást a mai magyar irodalom témaköréből. *Kocsis* István, *Fodor* Margit, *Simon* Júlia gimnazisták a költő legszebb verseit szavalták.

A diákok nagy figyelemmel hallgatták Csanády János közvetlen hangú beszámolóját költői pályafutásáról és jövőbeni terveiről.

Délután a községek közti vetélkedés forró hangulata uralta a művelődési otthon előadótermét. Közel 250 ember szurkolt a forráskúti és az üllési működvelők vetélkedőjén. A népi hagyományok szépségét elevenítették fel a forráskútiak a „vőfélyverseny" műsorban.

Az üllési művészeti csoportok és szakkörök vidám színpadi jelenettel, modern társastánccal, román népi tánccal, a tanyai iskola furulya zenekarával arattak közönségsikert. A zsüri elismerését is elnyerte *Ocskó* Klára és *Kocsis* István szavalata. Tetszés fogadta a művelődési otthon *tánczenekarának* új műsorszámait.

A két község vetélkedőjén — melynek döntője jövő évben Forráskúton lesz — ezúttal *Üllés bizonyult jobbnak*, övé tehát (ideiglenesen) a győztesnek járó vándorserleg.

A készruha és a címke

A készruha mindnyájunk öltözéke lett. Ehhez természetesen az is hozzájárult, hogy megjavult a minősége. Ma már nemcsak az olcsóbb anyagokból készül, hanem a legjobbakból is. A kidolgozásban pedig az osztályon felüli minőség is megtalálható. Közkedveltségének növekedését a még kisebb szériák gyártásától várjuk.

Amikor készruháról beszélünk, akkor ne csak a férfi és női öltönyökre gondoljunk, hanem minden ruházati termékre, amit lényegében alakítás nélkül viselhetünk. Ilyen például a fehérnemű, a kötött- és a divatáru is. A készruhán cimkét kell elhelyezni, mely tartalmazza az áru tulajdonságait. A vevő részére a legfontosabb adat a fogyasztói ár. Ezt minden cimkének egyértelműen kell tartalmazni, még akkor is, ha az ár időközben megváltozott. Ilyenkor az eredeti ár mellett kell feltüntetni az új árat úgy, hogy a régi ár is olvasható maradjon.

A cimkén feltüntetett ár helyességéről a vevő mindenkor meggyőződhet, az előírások szerint ugyanis minden készárún olyan árjelzést is alkalmazni kell, amelyik egyszerű eszközökkel nem távolítható el. Ezt az eltávolíthatatlan árjelzést megtaláljuk, ha az öltönyök zsebeit kifordítjuk. A zseb anyagának külső oldalára szokták oldhatatlan festékkel bélyegezni. Zsebtelen készruhákon rendszerint a gallér és öv mentén odavarrt textilcimkén helyezik el az árat. Ezeket az árjelzéseket azonban árváltozáskor nem módosítják. Az eltávolíthatatlan árjelzés ezért nem mindenben pótolja az említett cimkét.

A készruházati termékek árának felszámításakor leginkább akkor következhet be tévedés, ha a cimke az áruról hiányzik. Ezért a vásárlóknak azt tanácsoljuk, hogy cimke nélküli árut ne vásároljanak. A cimkén feltüntetett árat hasonlítsák össze a rejtett, vagy eltávolíthatatlan árjelzéssel. Előfordulhat ugyanis, hogy az árúk cimkéi összecserélődnek.

F. P.

Mész,
cement,
kőpor
korlátlan mennyiségben
kapható
a Szatymazi Fmsz TÜZÉP telepén.

Ganz Mávag
BUDAPEST
felvesz
esztergályos, marós, villanyhegesztő
szakmunkásokat. Térítéses vasútijegyet és szállást biztosítunk. Jelentkezés: levélben. Budapest, VIII. Vajda Péter u. 10. Munkaerőgazdálkodás. 3258/MH

röviden

Expedíció

Érdekes magyar expedíció utazott e héten Mongóliába: a tizenegy állatorvosból és kilenc állategészségügyi technikusból álló csoport részben tanulmányozza, részben gyógyítja majd a nomád ménesek, gulyák, nyájak állományát. A csoport feladata — mondották a Földművelésügyi Minisztériumban —, hogy a KGST-ben történt megállapodás értelmében bolgár, csehszlovák, lengyel, szovjet és NDK-beli szakemberekkel együtt segítsen javítani Mongólia állategészségügyi helyzetén.

Az expedíció a Góbi-sivatag füves pusztáin a szó legszorosabb értelmében nomád életet él majd: fő tápláléka a birkahús és a lótej lesz. Mintegy öt-hat hónapot töltenek ott. Speciális szovjet terepjáró gépkocsikkal közlekednek majd, ezekre szerelik a laboratóriumi berendezéseket is.

— **Filmkoktélon** látta vendégül a hazai és külföldi sajtó képviselőit az NSZEP VII. kongresszusa alkalmából Franz Köhler, az NDK budapesti nagykövetségének sajtóattaséja. Bemutatták a „Testvérek" című politikai dokumentumfilmet, továbbá a „Berlin ma" című dokumentumfilmet.

— **Szerdai csirke.** A szegedi Élelmiszer Kiskereskedelmi Vállalat a lakosság kérésére holnaptól a szombati nap mellett szerdán is árusít élő baromfit. Az élőbaromfi-árusítást kísérletképpen a rókusi 12. számú, a Marx téri 29. számú, a móravárosi 32. számú, az újszegedi ÁBC-áruház, az alsóvárosban pedig a 110. számú húsboltban vezetik be.

— **A vonat végzett vele.** Holtan találták az újszegedi vasútállomástól mintegy 800 méterre a sínek mellett Rózsa Sándor 24 éves budapesti lakost. A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy a fiatalember, aki halála előtt intézeti elvonókúrás kezelés alatt állt Budapesten, és most rokoni látogatásra kapott engedélyt, előzőleg hatszor kísérelt meg öngyilkosságot. Legutóbb április 13-án a szegedi Tiszahídról próbált a vízbe ugrani, de a járókelők lefogták. Hetedszer már nem lehetett megakadályozni tettében. Az adatok szerint késő este a vonat halálra gázolta. A körülmények pontos tisztázására a vizsgálat még tart.

— **Vászonredőnyöket lopott** munkahelyéről, a Csongrád megyei Építőipari Vállalattól Mészáros István 32 éves, Szeged, Torontál tér 3. szám alatti lakos, aki vállalatánál mint művezető dolgozott. A Gál utcában épülő saját házához lopta a vászonredőnyöket. A rendőrség büntető eljárást indított ellene.

— **Kisdobosok kulturális bemutatója.** A Vörös Zászló Hőseinek Útján mozgalom rendezvényeként szombaton és vasárnap került sor a kisdobosok városi kulturális bemutatójára az Úttörőházban. A bemutatón a szegedi úttörőcsapatok legjobb kisdobosai vettek részt; 18 iskolából mintegy ezer kisdobos szerepelt csoportokban vagy szólistaként.

— **Családi dráma Nyírbátorban.** Megdöbbentő családi dráma történt Nyírbátorban. Pál Gábor 45 éves MÁV-ellenőr családi okok miatt lakásán több baltacsapással megölte 33 éves feleségét és 68 éves anyósát, özv. Gereben Endrénét. Tettének elkövetése után a nyírbátori vasútállomáson egy személyvonat elé vetette magát, amely halálra gázolta.

— **Közlekedési balesetek.** Megijedtek a lovak a Mihálytelek felé vivő úton, de a lovaskocsi hajtója, Bozóki József, Szeged, Homok utca 9. szám alatti lakos megfékezte a megbokrosodott lovakat. A kocsin utazó Csamangó Péter, Mihálytelek Honvéd utca 3. szám alatti lakos azonban megijedt és leugrott a kocsiról. Olyan szerencsétlenül esett, hogy súlyos sérülésekkel szállították a mentők kórházba. — Nem adott elsőbbséget Szegeden, a Jósika és az Attila utca kereszteződésében a gépkocsival közlekedő Szilágyi Ernő, Sándor utca 1. szám alatti lakos. Összeütközött a kerékpáron haladó Varga Mihályné, Szeged, Blaha Lujza utca 18. szám alatti lakossal, aki sérüléseket szenvedett.

Hétfőn délelőtt az 5-ös útvonalon Kistelek község határában Nacsa Imre gyáliréti lakos, hattonnás tehergépkocsijával balra kanyarodva akart letérni a főútvonalról. Nem adott elsőbbséget a mögötte már előzésben levő Opel gyártmányú személygépkocsinak, amelynek első része a nagy tehergépkocsi alá préselődött. A személygépkocsi utasai — négy jugoszláv állampolgár — kisebb sérüléseket szenvedtek: mind a négyüket a szegedi kórházba szállították.

1967. ÁPRILIS 18., KEDD
NÉVNAP: ANDREA

AZ ÉVSZAKHOZ KÉPEST MELEG IDŐ

Várható időjárás kedden estig: felhőátvonulások, eső nélkül. Mérsékelt, időnként élénk nyugati, északnyugati szél. Az évszakhoz képest meleg marad az idő.

Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 17—22 fok között. (MTI)

A Nap kél 4 óra 51 perckor, és nyugszik 18 óra 37 perckor. A Hold kél 10 óra 35 perkor, és nyugszik 2 óra 18 perckor.

VÍZÁLLÁS

A Tisza vízállása Szegednél hétfőn 766 cm. (Áradó.)

HETVENÖT ÉVE

született Boleslaw Bierut (1892—1956), a Lengyel Köztársaság elnöke és a Lengyel Egyesült Munkáspárt volt főtitkára, majd elnöke.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Este 7 órakor: **My fair Lady.** Bérletszünet. Vége kb. 10 órakor.

MOZIK

Vörös Csillag: **Mandragóra.** Magyarul beszélő olasz filmvígjáték, széles változatban. Csak 16 éven felülieknek. Előadások kezdése: negyed 6 és fél 8 órakor. — **Fáklya:** délután 2 és 4 órakor: Majdnem baleset. Angol filmvígjáték, széles változatban. Korhatár nélkül. Este 6 és 8 órakor: Bumeráng. Széles-vásznú lengyel filmdráma. Korhatár nélkül.

KULTURPARK

Nyitva 13 órától 21 óráig.

INSPEKCIÓS ÁLLATORVOSI SZOLGÁLAT

Szeged város területére

Április 15-től 22-ig este 6 órától reggel 6 óráig (vasár- és ünnepnap nappali is) elsősegély és nehézellés esetére ügyeletes dr. Palotás Gyula állami állatorvos. Lakása: Partizán u. 7. Telefon: 126-94.

Az állatorvos kiszállításáról a hívó köteles gondoskodni.

— **Népfrontküldöttség utazott Kubába.** Ortutay Gyulának, a Hazafias Népfront alelnökének vezetésével a kubai forradalom védelmére alakult bizottság meghívására vasárnap háromtagú népfrontküldöttség utazott Havannába.

Közlemény

x Az élő világirodalom című sorozat következő előadását 1967. április 21-én 18 órakor a November 7. Művelődési Otthonban Ivo Andric és az új jugoszláv próza címmel Csuka Zoltán irodalomtörténész tartja. Közreműködnek: Hőgye Zsuzsa és Kovács János, a Szegedi Nemzeti Színház művészei.

xS. 60 625